

VERGETEN GENTSCHEN SCHRIJVERS: PIETER GEIREGAT (GENT 1828 – GENT 1902)

Kaarsenmaker, boekhandelaar, journalist, volksschrijver

Pieter Geiregat moet een goed mens zijn geweest. Iedereen getuigde dat hij een eenvoudig en braaf man was, die getuigde van een levendig enthousiasme en niets anders dan vrienden telde. Pieter Geiregat werd geboren in 1828 in Twaalfkameren. Hij was de oudste zoon van Charles Jean, waskaarsenmaker. Zijn moeder hield een kruidenierswinkel. Lager onderwijs in een vrije stadschool. Hij was een echte boekenwurm en zijn moeder kocht voor hem oude

boeken. Als 13-jarige leerde hij het ambacht van kaarsenmaker om later het bedrijf van zijn vader te kunnen voortzetten. Vanaf de jaren '50 volgde hij iedere donderdag de lessen Nederlands van professor Heremans aan de universiteit. Een jongere broer van Frans Rens bracht hem in contact met de dichter. Hij begon mee te doen aan letterkundige prijskampen en werd lid van Vlaamsch Gezelschap, het Willemsfonds (bestuurslid) en De Tael is gansch het volk (schatbewaarder). Hij had zowel persoonlijk (Rogghé, Rens, de Saint-Genois) als per brief contacten met vele schrijvende tijdgenoten: Bilderdijk, Génard, Van Duyse. Van 1853 tot 1857 oefende hij het beroep uit

van kaarsenfabrikant in de Drabstraat. Daarna werd hij boekhandelaar en uitgever en werd hij medewerker van Willem Rogghé aan de Gazette van Gent. Hij werkte ook mee aan een tiental tijdschriften en periodieken, o.a. Nederduitsch Letterkundig Jaarboekje, Jaarboeken van het Willemsfonds (waarvoor hij onder de titel **Maatschappelijke Vraagstukken** sociologische denkbelden groepeerde ontleend aan E. Bellamy, E. de Laveleye, Ch. Richet, Bebel en Richter, 1896), Nederlandsche Dicht- en Kunsthalle, Leesmuseum en Het Taelverbond. In 1865-1893 was hij hoofdredacteur van de Gazette van Gent. Hij was liberaal en christelijk-vrijzinnig. Hij schreef ook kunstkritieken.

Geiregat schreef in een bevattelijke stijl, die hem als volksschrijver zeer gezocht maakte. Verschillende redacties van tijdschriften vroegen hem om zijn medewerking. Bovendien vielen zijn toneelstukken zeer in de smaak. Zijn prozawerk, vooral zijn in de eigentijdse maatschappij gesitueerde zedenschetsen, vatte hij op in dezelfde belevende en volksverheffende trant van zijn voorbeeld en idool Hendrik Conscience. Zijn romans en verhalen werden herhaaldelijk herdrukt. Hij is ook verschillende keren en op verschillende plaatsen (Deinze, Leuven, Roeselare) bekroond en gelauwerd als toneelauteur en novellist. Pieter Geiregat schreef romans en novellen: **Ridder Geeraerd** (1848), **Hellefeest** (1848), **Het werkmansleven** (1849), **De duivenmelkers** (1855), **De lotelingen onder Napoleon** (1856), **Twee kruideniers** (1864), **Geschiedenis van eenen timmermansbaes** (1864), **Sofia, geschiedenis van een meisje uit de volksklas** (1872) **Van minnen en trouwen** (1873). In 1880-1882 werden als zijn volksverhalen gebundeld in twee delen.

Hij schreef ook gelegenheidsgedichten in de Volks-Almanak en jeugd- en kinderverhalen: **Verhalen voor kinderen** (1853), **Verhalen voor jongelieden** (1854)

Voor het toneel schreef hij historische stukken, drama's, zangspelen en blijspelen. Vooral zijn blijspelen vielen zeer in de smaak: **Eer der vrouw** (1861), **Een engel op Wacht**, **De geldziekte** (1864) **Het Strijkijzer**, **De Bolders**, **Onnoozele Kinderendag**, **Fortuinzoekers**, **De slaapmuts** (1865), **Brutus en Caesar** (1867, met muziek van K. Miry), **Moeder Rosa** (1879, in verzen). Hij schreef ook veel liedteksten. Hij was voorzitter van de Stedelijke Toneelcommissie en van de Belgische Tooneelschrijversbond.

Op 8 november 1885 was hij, samen met Albert Dutry, Joseph Van Hoorde en Charles Verstraete, de Gentse vertegenwoordigers, aanwezig op de stichtingsvergadering van de Association de la Presse Belge te Antwerpen. Hij was ook lid van de Section de Gand van deze Vereniging.

In 1894 werd hij gehuldigd als toneelschrijver en novellist.

Het huwelijk van Pieter Geiregat bleef kinderloos en bij zijn dood schonk hij aan de stad Gent de som van 18.000 F. Het Willemsfonds had graag gezien dat zijn naam gegeven werd aan de stadsschool in de Molenaarsstraat.

LITERATUUR

- G. Verstraete, *Ephémérides, Association de la Presse Belge, Section de Gand*, 1933
- P. Anri en G. D. Minnaert, *Pieter Geiregat (1828-1902), Volksbelang*, 22 februari 1902.
- L. Bertelson, *Dictionnaire des journalistes-écrivains de Belgique*, 1960
- F. Lissens, *Pieter Geiregat*, Winkler Prins Encyclopedie van Vlaanderen, 1973, deel 3, p. 85

Daniël Van Ryssel